

URZĄD GMINY
ul. Marii Walewskiej 7
26-624 Kowala-Stępocina

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy Kowala
w 2022 roku**

Kowala-Stępocina, kwiecień 2023

Anna Palusz

I. Wprowadzenie

Jednym z zadań gmin z zakresu utrzymania czystości i porządku jest sporządzenie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Opracowanie takie przygotowywane jest na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicielami nieruchomości.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 oraz 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.), gminy dokonują analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi i publikują dokument w terminie do 30 kwietnia za rok poprzedni, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

II. Zagadnienia ogólne

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez gminę Kowala na podstawie umów zawartych z przedsiębiorcami wyłonionymi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. W roku 2022 odbioru odpadów dokonywały dwie firmy: PPUH INTERBUD Sp. z o.o., ul. Limanowskiego 154, 26-600 Radom - do 31 sierpnia 2022 r., a od dnia 1 września 2022 r. Krzysztof Janas Usługi Ekologiczne EKO-JAS oraz wspólnik spółki cywilnej Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe EKO-JAS, Garno, ul. Kasztanowa 21, 26-625 Wolanów. Zagospodarowanie odpadów komunalnych w większości odbywa się w instalacji komunalnej firmy PPUH Radkom Sp. z o.o. w Radomiu ul., Witosa 94, 26-600 Radom. Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 są przekazywane do Zakładu Usług komunalnych Sp. z o.o. w Puławach oraz Zakładu Zagospodarowania Odpadów Instalacja Komunalna w Białej Podlaskiej.

W celu realizacji obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w skrócie zwany PSZOK, zlokalizowany w Kosowie 56F, prowadzony przez gminę Kowala, do którego mieszkańcy gminy mogą w ramach ponoszonej opłaty oddać selektywnie zebrane odpady komunalne, powstające w gospodarstwie domowym, które ze względu na rodzaj nie mogą być odebrane w ramach zbiórki u źródła takie jak opony, elektroodpady, odpady budowlane.

Budowa PSZOK została zrealizowana w ramach projektu partnerskiego pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kosowie i na terenie Gminy Wierzbica” z wykorzystaniem unijnego dofinansowania dotacyjnego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wartość dofinansowania dla gminy Kowala to kwota ponad 900 000,00 zł.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych czynny jest od poniedziałku do środy w godz. 8:00-16:00 oraz od czwartku do piątku w godz.: 10:00-18:00. W nowym PSZOK w Kosowie została udostępniona mieszkańcom: wiata magazynowa, pomieszczenie na odpady niebezpieczne i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, ścieżka edukacyjna, magazyn przedmiotów do ponownego użycia i napraw (warsztat), kontenery i pojemniki, a dla pracowników nowoczesne pomieszczenie socjalno-biurowe z wyposażeniem.

W PSZOK funkcjonuje punkt naprawy i ponownego użycia, który daje możliwość pozostawienia tam przedmiotów, które mogą zostać powtórnie wykorzystane. Przekazanie odpadów do punktu przynosi korzyści w postaci niższych kosztów związanych z zagospodarowaniem odpadów oraz obniżenie ilości wytwarzanych odpadów.

W roku 2022 z usług PSZOK skorzystało 882 mieszkańców, którzy dostarczyli 144,6110 ton odpadów. Natomiast punkt napraw i ponownego użycia przekazał do ponownego wykorzystania meble, rowery, brodzik, kabina prysznicowa, panele podłogowe.

Obowiązująca w 2022 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kowala została uchwalona przez Radę Gminy Kowala uchwałą nr XXXVI.287.2021 z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących wszystkie bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym:

- 20,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 40,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Jednocześnie istnieje możliwość zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących wszystkie bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, którzy w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zadeklarują, że kompostują wszystkie bioodpady w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł z miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Przekazane do PPHU Radkom Sp. z o.o. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych ul. Witosa 96, 26-600 Radom - Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ZUOK PPUH Radkom Sp. z o.o. - Linia segregacji zmieszanych odpadów komunalnych. Zagospodarowanie następuje w procesie D13 - Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1 - D12.

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 przekazane zostały do instalacji (kompostowni) w Zakładzie Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Puławach oraz do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Instalacja Komunalna w Białej Podlaskiej. Odpady zagospodarowano w procesie R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne procesy przekształcania). Na skutek procesów jakim poddany został odpad powstał środek organiczny poprawiający właściwości gleby dopuszczony do obrotu decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, czyli odpady o kodach 19 05 99 - Inne niewymienione odpady, 19 12 12 - Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 trafiły na składowiska odpadów komunalnych zarządzane przez PPUH Radkom Sp. z o.o., ul. W. Witosa 98, 26-600 Radom.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Zdiagnozowano następujące potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami komunalnymi:

- Przygotowanie do rozbudowy istniejącego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych ze względu na stale zwiększającą się ilość odpadów komunalnych,
- Budowa nowej lub rozbudowa istniejącej instalacji komunalnej, która mogłaby zagospodarować odpady z regionu radomskiego.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

DOCHODY			
z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
1	2	3	4
Dział	Rozdział	§	Kwota (zł)
900	90002	0490	2 160 955,68

WYDATKI				
poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi				w tym koszty:
5	6	7	8	9
Dział	Rozdział	§	Kwota (zł)	Rodzaj kosztów
900	90002	4300	2 274 487,55	<i>odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych</i>
		4210,4300	7 794,21	<i>tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych</i>
	90026	4300	49 998,10	<i>usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019r., poz. 701 z późn. zm.)- usuwanie azbestu</i>
Ogółem wydatki			2 332 279,86	-171 324,18

VI. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców gminy w 1995 r. wg GUS – 9 495.

Liczba mieszkańców gminy w 2022 r. (31.12.2022 r.) wg danych z ewidencji ludności – 12 095.

Liczba mieszkańców ujętych w deklaracji w 2022 r. (31.12.2022 r.) – 9 933.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Na podstawie danych pozyskanych z innych referatów (referat budownictwa oraz ewidencja ludności) prowadzone są kontrole nieruchomości dotyczące złożonych deklaracji przez osoby zamieszkałe na terenie gminy.

VIII. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Kowala

Ilość odpadów komunalnych odebrana z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Kowala w roku 2022.

(Źródło: Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi)

Rodzaj odpadów	Masa (Mg)
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	69,6500
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	5,6800
15 01 07 Opakowania ze szkła	316,5000
20 01 01 Papier i tektura	8,3200
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0270
20 01 39 Tworzywa sztuczne	422,3200
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	183,4000
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1317,7000
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	103,6600
Suma	2427,2570

Ilość odpadów komunalnych odebrana z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Kosowie w roku 2022.

(Źródło: Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi)

Rodzaj odpadów	Masa (Mg)
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	1,1800
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	0,4000
15 01 07 Opakowania ze szkła	6,6000
16 01 03 Zużyte opony	39,5400
20 01 01 Papier i tektura	1,5600
20 01 21* Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0500
20 01 23* Urządzenia zawierające freony	0,1430
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,8480
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,4000
20 01 39 Tworzywa sztuczne	1,7200
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	29,4400
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	25,0000
17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	34,7300
Suma	144,6110

Łącznie na terenie gminy Kowala zebrano 2571,8950 Mg odpadów komunalnych z czego 94,71% pochodziło z nieruchomości zamieszkałych objętych gminnym systemem odpadowym.

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2022 roku niesegregowane odpady komunalne zostały przetworzone przez PPHU Radkom Sp. z o.o., instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów ZUOK PPUH Radkom Sp. z o.o. - Linia segregacji zmieszanych odpadów komunalnych w ilości 1317,7000 Mg.

Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych, przekazanych do składowania:

- 19 05 99 Inne niewymienione odpady - 269,3379 Mg
- 19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 - 672,4223 Mg

X. Wskaźniki

Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia - 39,74%.

Informacja o osiągniętym poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - 20,45%.

Informacja o osiągniętym poziomie składowania odpadów komunalnych - 46,24%.

Informacja o udziale przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów - 2,03%.

XI. Wnioski

1. Brak wystarczającej liczby instalacji komunalnych w regionie mogących zagospodarować stale zwiększającą się masę odpadów komunalnych.
2. Stosunkowo niewielka ilość podmiotów świadczących usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych, co przekłada się na większe koszty systemu odpadowego.
3. Bardzo duży koszt zagospodarowania odpadów komunalnych w instalacjach.
4. Powiększanie się należności związanej z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
5. W związku ze wzrostem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi istnieje bardzo realna groźba „uciekania” mieszkańców z systemu.
6. Brak dostatecznie efektywnych narzędzi kontroli deklaracji składanych przez mieszkańców.
7. Konieczność zwiększenia odpowiedzialności (prawnej, finansowej) podmiotów wprowadzających produkty i opakowania na rynek. W obecnej sytuacji koszt zagospodarowania odpadów przerzucany jest na ostatecznego odbiorcę - konsumenta.

Opracował:
Rafał Bielecki
Inspektor ds. ochrony środowiska
i gospodarki odpadami

URZĄD GMINY
Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa,
Leśnictwa i Odpadów Komunalnych
ul. Marii Walewskiej 7
26-624 Kowala-Stąpocina

WÓJT
Dariusz Hulski

